

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY i LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odosłanie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz setfowy jednoczypłowy na I kol. 1 mk. 50 f. nigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadoszanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pańi Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 5

POPIERAJĄCIE PRZEMYSŁ KRAJOWY!

Farbujcie tylko

FARBAMI DO UŻYTKU DOMOWEGO

PIERWSZEJ POLSKIEJ FIRMY:

Biurowe Techniczne inż. W. IZDEBSKI, Warszawa ul. Złota 6
Barwniki przedwojenne farbują wełnę, półwełnę, bawełnę, półbawełnę, jedwab, półjedwab i len.

Ceny hurtowe-konkurencyjne.

UWAGA! Paczka farby — na jeden funt materji do farbowania

0255—

Jasna Góra w dniu dzisiejszym.

Wniebowzięcie N. M. P. jest pierwszym, najuroczystszym ze świąt ustanowionych na cześć Najświętszej Marij Panny, a obchodzonem już było przez Kościół katolicki za św. Grzegorza Turanańskiego. Przedmiotem uroczystości Wniebowzięcia jest uczczenie zgonu Najśw. Marij Panny, jej zmartwychwstanie i tryumfalnego wnieścia do nieba z ciałem i duszą. Święto to w Polsce obchodzone jest z wielką uroczystością od czasów króla Jana Kazimierza, który po cudownem ocaleniu klasztoru Jasnogórskiego od najazdu Szwedów, Królestwo swoje, rodzinę i własną osobę, oddał pod opiekę Matki Boskiej Częstochowskiej.

W dniu tym rok rocznie z najodleglejszych zakątków kraju przybywały na Jasną Górę niezliczone tłumy pątników, aby u stóp Matki Bożej złożyć swe bóle i troski. W latach największego ucisku narodowego, w latach prześladowań i męczeńskich katuszy, zadawanych przez dzikiego najeźdźcę z północy, na Jasnej Górze, jak na słonecznej wyspie, o białej dokoła falami promienistej nadziei, z pierśi tysiącznych ludu polskiego, gorące modły o wolność umiłowanej Ojczyzny wzbijały się potężnym hymnem pod strop rozbiętego nieba.

Do stóp Paniłki Częstochowskiej dążyły wszystkie stany, złączone bratnim uściskiem, dążył lud z całej Polski, dążyła Warszawa i Kraków, Litwa i Poznań, aby przed Cudownym Obrazem wypowiedać się z

cierpienia i zawodów, aby zaczerpnąć wiary w przyszłość i otuchy na dalszą drogę życia.

Rojno i ludno było zazwyczaj w uroczystych dniach odpustu na Jasnej Górze. Wzorzyste stroje ludu polskiego nęciły wzrok gamą barw tęczyowych. Gdzie okiem rzucić, migotały krasne stroje mazurskie, niebieskie sukmany i złote zapaski kujawianek...

Jakże w ostatnich latach zmienił się wygląd świątyni! Huragan niszczycielskiej wojny i na klasztorze Jasnogórskim wyrzył swe piętno smutku i żałoby. Już od lat czterech nie słychać śpiewu pątników, nie widać barwnych chorągwi, kłoniących się przed wysmukłą wieżycą Jasnogórską. Niezamącona cisza zapanowała w murach klasztornych. Gdzie niegdzie widnieją tylko nieliczne gromadki pątników, przybyłych na odpust z najbliższych okolic. Smutne czasy — smutne i święta.

Wszelako mylili się ten, kto by choć na chwilę przypuszczał, że w latach pożogi wojennej ostygł zapał pobożności w sercach ludu polskiego. Niel Tego przypuszczać nie wolno. Wiara w Boga i miłość Marij głęboko tkwią zakorzenione w sercach ludu naszego. Jak Poleka długa i szeroka w dzisiejszym dniu uroczystym serca i myśli zwracają się do zawieszonych po ścianach wizerunków Królowej Korony Polskiej, błagając o pomyślną przyszłość dla naszej ukochanej Ojczyzny.

Obrona kresów.

Na zaproszenie komitetu zjednoczonych stowarzyszeń polskich w Białej galicyjskiej zebrał się d. 6. b. m., w auli seminarjum T. S. L. przedstawiciele ludności polskiej z Białej i powiatu, a wśród nich po słowie powiatu: dr. Łazarski, Kubik i Dobija, aby zgodnie domagać się spełnienia aktu upaństwowienia gimnazjum realnego T. S. L. w Białej, o co od lat tyłu daremnie walczy społeczeństwo polskie wraz ze swoją reprezentacją parlamentarną.

Obrodam przewodniczył dr. Łazarski. Po wywodach referenta, p. Stanisława Rymara, sekretarza zarządu głównego T. S. L., nastąpiła dyskusja. Dyskusja ta, w której zabierali głos posłowie i inni mówcy,

uwidatniła rozgorzenie wśród zebranych, że społeczeństwo polskie, tak ofiarnie i wytrwale walczące o spełnienie swego świętego i niezaprzeczonego prawa do polskich szkół na kresach, dotychczas nie uzyskało spełnienia tego postulat. Uchwalono rezolucję, zwracającą się w ostrej formie przeciw ministrowi dr. Cwiklińskiemu. (No w a r e f o r m a, z której te wiadomości czerpiemy, zaznacza tu, iż postanowienie cesarskie o upaństwowieniu gimnazjum realnego T. S. L. w Białej, jest dziełem ministra dr. Cwiklińskiego, a że ono dotychczas wykonane nie jest, przyczyna tego w tem leży, że premier dr. Seidler zatrzymał u siebie akt, z kancelarji gabinetowej przesłany.)

Oprócz tej uchwały powzięto

jeszcze drugą, która jest odpowiedzią na uchwałę niemieckiego wiecu publicznego w Cieszynie, zmierzającą do udaremnienia sprawy upaństwowienia polskich szkół w Białej i Orłowej, zwłaszcza przez przyłączenie Białej z okolicą do Śląska. Uchwała ta brzmi:

„Zebrani protestują najenergiczniej przeciw zakusom niemców, którzy na wiecu w Cieszynie sprzeciwili się upaństwowieniu szkół średnich polskich w Białej i Orłowej i zażądali przyłączenia zachodnich powiatów Galicji do Śląska, aby tem łatwiej mógł je germanizować. Zebrani wyrażają to głębokie przekonanie, że jedynie sprawiedliwym zakończeniem tej wojny będzie zwycięstwo prawa narodu do zjednoczenia i samostanowienia o sobie, że tedy nie części Galicji będą przyłączone do Śląska, ale przeciwnie, polski Śląsk Cieszyński wraz z Galicją do wolnej i zjednoczonej Polski.”

Rezolucje te uchwalono przesłać prezesowi ministrów, ministrowi dla Galicji i prezesowi Koła polskiego.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatera Główna donosi dnia 13 sierpnia 1918 r.:

Zachodni teren walk.

Grupa wojsk następcy tronu bawarskiego ks. Rupprechta.

Na południo-zachód od rasy gwałtowna walka artyleryjska. Ataki nieprzyjacielskie nie mogły się rozwinąć z powodu naszego ognia.

Na południe od Merris odparte zostały częstokroć powtarzane ataki częściowe angiłków.

Walki przedpolowe po obydwóch brzeżach kanału La Bassee, oraz pomiędzy Scarpa i Avra.

Na froncie bojowym przedpołudnie między spokojnie.

Pomiędzy rzekami Ancre i Avre na południu od Sommy nieprzyjacieli zaatakował po obu stronach drogi rzymskiej Foucaucourt-Villers Bretonneux. Został on jednak odparty.

Pod wieczór odpartymy silniejsze ataki nieprzyjacielskie na północy od drogi Amiens — Roye. Pomiędzy Avra a Oisą w ciągu dnia gwałtowna walka z częściowo nowoprowadzonymi dywizjami francuskimi.

Silne oddziały atakowały podczas mgły porannej tuż na południu od Avre, oraz pomiędzy Tilloloy i okolicą na północy od Eilincourt. Załamały się one przed naszymi linjami.

W poszczególnych miejscach odrzuciliśmy je w kontratak.

Pomiędzy Tilloloy a Canny na zachód i południo-zachód od Lassigny wróg kontynuował swoje ataki aż do późnego wieczora, ponawiając je na południu od Tilloloy pięć razy.

Ze strony bazy pod Matz wróg atakował słabszymi siłami i został odparty. Ataki jego częstokroć załamywały się już w naszym skoncentrowanym ogniu artyleryjskim.

Grupa wojsk niemieckich następcy tronu.

Na północy i na zachód od Fismes cieszyły się powodzeniem lokalne natarcia, które dostarczyły jeńców.

Wczoraj zestrzelono 29 samolotów nieprzyjacielskich. Podporucznik Udet osiągnął 53 zwycięstwo, kapitan Bertold 43 i 44, podpor. baren v. Richthofen 39 i 40, podpor.

Koennecke 29, wicefeldfel Thon 29, podpor. Laumann 24, porucznik baron v. Bocknik 21, a wicefeldfelblowle Doerr i Mai — każdy 20.

Pierwszy generałkwatermistrz Ludendorff.

Komunikaty austriackie.

WIEN. Urzędowo donoszą dnia 12-go sierpnia 1918 r.:
Wł. ski teren walk.

Na włoskim froncie nie było wczoraj większych przedsięwzięć piechoty. Zato bardziej ożywiona była w wielu miejscach działalność artylerji i lotników.

Eskadry włoskie zatakowały w locie nad Veltre i Siedmiu Gminami z wielkiej wysokości widoczne i odznaczające się zdaląca szpitale p. lowe, zabito chorych i osoby z personelu pielęgniącego.

Albanja.
Nie było szczególnych wydarzeń.
Szeł sztabu generalnego.

Bitwa morska.

Londyn, 13 | 8. Admiralicja komunikuje:

W dniu 11 bm. kilka lekkich morskich jednostek bojowych i aeroplanów przedsięwzięło objazd wzdłuż wybrzeża nad wybrzeże zachodnie fryzyskie. Zatakowanych przez niemieckie napowietrzne siły zbrojne 6 łodzi motorowych nie powróciło.

„Angielskie samoloty zniszczyły na północy od Ameland statek napowietrzny, który płynął spod że znacznej wysokości do morza.

„Maandag Ochtenblad” donosi z miejscowości Ness na wyspie Ameland pód datą 11 bm.: W ciągu całego przedpołudnia w powietrzu panowało znacznie ożywienie. Już o g. 8 zrana widziano około 20 samolotów; atakujących wraz z Zeppelinem angielską flotylę motorowych łodzi czy łodzi podwodnych. Podobno około 6 tych stateków zostało zatopionych. Zeppelin został zestrzelony i spadł do morza w odległości 7 mil morskich od wybrzeża. „Z Holium wyjechały łodzie ratunkowe. Dzieło się to o godz. 10 zrana. Na stepnie, sprowadzone przez samolot niemiecki, przybyły aeroplany niemieckie w liczbie 10 wraz z niemieckimi łodziami torpedowymi i krążyły dookoła miejsca, gdzie zestrzelony został Zeppelin. Dalszych szczegółów jeszcze brak.

Holenderska agencja telegraficzna donosi z wyspy Ameland:

Obiega pogłoska, że na morzu kraja jeszcze dwie angielskie łodzie motorowe. Dwie łodzie motorowe przybyły do portu na wyspie Ter scheling, tak, że prawdopodobnie zniszczone zostały tylko 2 angielskie łodzie motorowe. W kilka godzin po zakończeniu bitwy morskiej wzdłuż wybrzeża amelandzkiego płynęły wielki niemiecki okręt bojowy w towarzystwie 10 łodzi torpedowych. Bardzo możliwe, że jedna z niewidzianych łodzi torpedowych wzięła na pokład uszkodzony aeroplan niemiecki.

Później krążyły w różnych kierunkach nad wyspą samoloty. Pod wieczór słychać było kilka eksplozji, przyczem zauważono sygnały świetlne aeroplanów niemieckich. Cała załoga Zeppelina zginęła.

O walkach na Zachodzie.

„Vossische Ztg.” pisze:

Gdy wielka francuska ofensywa między Soissons i Reims spotkała na niczem, nie osiągnąwszy zamierzonych celów, udało się przedrzeć armii francusko-angielskiej między Amere i Avre sukcesy osiągnąć.

Sily koalicji w tem miejscu ugrypowaly się do ataku w nocy. Zgromadzono wielką ilość tanków i broni maszynowej. Zamierzono nieprzejacela sorzyzala... gęsta mgła. Gdy atak między Amere i Somme został powstrzymany, udało się nieprzyjacielowi na południu od Som-

my wdrzeć się w nasze linie aż do głębokości stanowisk artylerji. Wielką rolę w ataku odegrały tanki. Wobec tego pozbawiona została nasza piechota oparcia artylerji i nie mogła być ogniem działowym zastakować tanków.

Niemieckie dowództwo wyciągało natychmiast konsekwencje z nowego stanu rzeczy i do tego stanu dostosowało swe postępowanie. Sukces nieprzyaciela może mieć wartość tylko ze względu na nasze wewnętrzne stosunki, mianowicie pouzarych, którzy są w oczwicie, jak poważna i ciężka jest nasza walka.

Generał Maurice a tanki.

„Daily Chronicle” pisze, że generał Maurice uciął się nad nowym typem tanków francuskich, które obecnie są w ogniu. Tanki te są nadzwyczaj lekkie i obrótne i szybsze niż wszystkie inne dotychczas stworzone.

Rola i działalność tanków w ostatnich ich walkach zapewniła im popularność wśród wojsk. Piechota bardzo chętnie idzie do bitwy, gdy ma czołk siebie tanki.

Śmierć lotnika angielskiego.

„Chicago Tribune” donosi, że amerykański angielski konstruktor aeroplanów i wynalazca Page spadł podczas lotu próbnego i zabił się.

Page skonstruował tank angielski oraz aeroplan rzucający bomby, który został przez rząd angielski zakupiony w roku 1914. Prócz tego dokonał on w ostatnich latach całego szeregu wynalazków i ulepszeń.

Anglicy w Archangielsku.

„Vossische Ztg.” dowiaduje się ze Stockholmu:

Mniej więcej od notowy i poa so wiet archangielski bit iszazca — banem artuacji. Ale wraz z końcem czerwca poczęli ściagać z Murmanu żołnierze serbscy. W pierwszych dniach lipca przybyły mniejsze oddziały wojska angielskiego i włoskiego. O około 10 lipca w Archangielsku było już już około 500 żołnierzy i 20 oficerów różnych wojsk koalicyjnych, pod komendą majora Bortu. Do nich przyłączyło się 400 ochotników norweskich. Ubrojeniem i wyposażeniem temu wojsku zajęł się z polecenia admirała Hempa konsul angielski w Archangielsku, Young. Określenie wojskowych koalicji jeszcze nie było w tym czasie w porcie archangielskim.

W dn. 10 lipca so wiet archangielski wystosował do konsula Younga zadanie, aby wojsko koalicji wydało broń lub opuściło Archangielsk. Young wybrał tę drugą ewentalność 400 żołnierzy istotnie udato się na wyspy Solowjeckie w zatoce Onieskiej. Oficerowie pozostali w Archangielsku. Ale już w kilka dni potem żołnierze wrócił wraz z przybyłym w sukurs oddziałem, złożonym z 200 żołnierzy. Na protest so wiet odpisał Young, iż oddział jest konieczny ze względu na przemieszenie się poselstw koalicji do Archangielska z Wolgody, co ma nastąpić w najbliższym czasie.

Tryumwirat w Rosji.

Na zasadzie decyzji drugiego kongresu Sowietów władza wykonawcza rządu oddana została w ręce tryumwiratu, w skład którego wchodzi Lenin, Trocki i Zinowjew. Tryumwirat otrzymał pełnomocnictwa nieograniczone w celu stosowania wszelkich środków, niezbędnych dla zwycięskiego zakończenia walki republiki Sowietów przeciwko jej wrogom.

Nota koalicji.

Według doniesienia dziennika „Petrogradzkij Głos” przedstawiciele koalicji w Moskwie wręczyli komisarzowi dla spraw

zagranicznych notę zbiorową, w której są daja złozenia w ciągu dni trzech bliższych wyjaśnienie co do osądzenia Lenina, jakoby Rosja miała wypowiedzieć wojnę angielsko-francuskiemu imperjalizmowi.

Równocześnie zażądano wyjaśnienia, na jakiej zasadzie odmówiono francuskiej misji wojskowej pozwolenia na objazd z Moskwy.

Niepokoje w Besarabji.

Kijowska „Robocz. Gaz.” donosi: Rumuni obozyli 12 milionów pudów zboża sekwestrem. Chłopi stawiają opór.

W wielu miejscowościach przyszło do otwartego powstania. W rozruchach biorą duży udział kobiety.

Oddziały powstańcze na Ukrainie.

„Vossische Zeitung” umieszcza artykuł dr. Maxa Osborna z Kijowa o położeniu wojskowiemu na Ukrainie.

Dr. Osborn stwierdza, że walki z bandami na prowincji, poza Kijowem, toczą się ciężko. Jestto zawiłana i gwałtowna wojna podjazdowa. Byłoby jednak błędem sądzić, że ta wojna pojądowa może uchodzić za wznowienie frontu wschodniego.

Wojsko niemieckie trzyma baczna straż na całej rozległej granicy Ukrainy północnej i wschodniej, na linii, która się zaczyna na północ od Homla i kończy się na północ-wschód od Charkowa, by potem wielkim łukiem dojść aż do Rostowa. Pierwsze bandy pojawiły się na południe od Kijowa w połowie maja. Zostały one utworzone przez tak zw. komitet wiejski. Głównymi uczestnikami tych band są żołnierze powracający z frontu, którzy przywieźli ze sobą do domów broń, amunicję, karabiny maszynowe a nawet i małe armatki.

Te bandy nie tylko waleczą z Niemcami, ale terroryzują także chłopów, nie pozwalając im na roboty polne. Niektóre z tych band liczą do 3 tysięcy ludzi. Ich dowódcami są byli oficerowie. Rozporządzają oni wielkimi środkami pieniężnymi i placą doskonale za informacje o ruchach wojsk niemieckich. Tak samo i żołd uczestników band, jest wysoki. Żołnierze w tych bandach otrzymują po 34 ruble dziennie.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

Nowa mowa Lloyd Georgea.

Londyn, 13 | 8. Biuro Reutersa donosi: Lloyd George wygłosił wczoraj w Newport mowę, w której treściwą były sukcesy koalicji na froncie zachodnim.

Powiedział on m. in., że zupełnie słuszną jest rzeczą, iż większą część sukcesów przypisuje się jednolitemu dowództwu naczelnemu. Walka atoli jeszcze nie skończona. Kraj w nien zaufać stanowczości dowództwa i mestwu, spełniającej nadal swoją rolę w czasie długiej walki. Następnie Lloyd George mówił o trudnych warunkach pracy i wypowiedział zdanie, że pochodzi one z braku węgla. Francja i Włochy z powodu wojny jeszcze bardziej odczuwają brak węgla niż Wielka Brytania.

Flota duńska dla Ameryki.

Z Amsterdamu donoszą do „Frankl. Zeitung”:

Z wiadomości otrzymanych przez prasę amerykańską z Waszyngtonu wynika, że w Waszyngtonie bawi konsula duńska rozmawia z rządem Stanów Zjednoczonych o wynajęcie mu duńskiej floty handlowej. Według danych pism amerykańskich, flota, o której prowadzą się rokowania, liczy 400,000 do 500,000 ton pojemności. Komisji duńskiej przewodzą wiceminister spraw zagranicznych.

Amerykańska prasa odpowiada, że komisja ta przybyła z własnej inicjatywy, Danja bowiem jest zakłopotana tem, że flota jej spoczywa w portach bazyzynie, gdy tymczasem królowi brak artykułów spożywczych i surowców.

Głód na Wołyniu.

Z Zytomiarza donoszą do „Kijowskiej Mysli”, że przesilenie zynnosowe na Wołyniu przybrało bardzo ostrą formę. Ze

TEATR PARYSKI w Piątek dnia 28 Sierpnia r. b.

Polska agencja Teatralno-Koncertowa
JEDYNY KONCERT

IGNACEGO DYGASA

światowej sławy tenora oraz pianisty

Tadeusza Mazurkiewicza

Bilety wcześniej nabywać można w cukierni W-go Jackowskiego.

Wszystkich stron nadechodzą prośby o pomoc. W całej gubernji brak chleba. W powiatach pogranicznych na gruncie głodu rozwinęły się epidemie. Położenie „bieżeńców” zwłaszcza na Wołyniu, jest katastroficzne. Z Zytomierza wyjechała do Kijowa specjalna delegacja w celu uproszenia pomocy dla uchodźców.

Aresztowanie zdrajców tajemniczo wojskowych Niemiec.

Z Amsterdamu piszą: „Allgemein Handelsblatt” donosi, że straż graniczna przytrzymała jednego Niemca i Anglika, którzy niedawno byli inżynierami u Krupps. Znalezione przy nich rysunki i plany, bardzo ważne dla Anglii, które obaj przytrzymanych chcieli Anglii sprzedać. Dokumenty odesłano do Hasli.

O przyłączeniu Dobruddy.

Komunikat bułgarskiej agencji telegraficznej: Na wcześniejszej radzie ministrów przyjął prezydent ministrów Malinow deputację mieszkających w Sofii Dobrudżan, która wzięła memoriał, wskazujący na potrzebę jaknajszerszego przyłączenia Dobruddy do Bułgarii.

Walki na Ukrainie.

Według doniesień dzienników kijowskich, wojska niemieckie rozprószyły w okolicy na południe od Kijowa powstałe bandy chłopów, czyniąc je nieszkodliwymi narazie.

Kadeci za orientacją koalicyjną.

Oddział petersburskiej partji kadetów odbył święto ponownie zebranie swoje. Odczytano listy Milukowa, w których wykazuje konieczność przymierza z Niemcami i dowodzi, że dla Rosji możliwe są tylko dwie możliwości: albo rozpadnie się ona na małe organizmy państwowe, które później w powolnym rozwoju będą mogły złączyć się znowu w wielkie państwo, albo też oświadczyć się za orientacją niemiecką, na której i Niemcom bardzo wiele zależy; pragną bowiem mieć Rosję potężną.

Wina oświadczył się przeciwko poglądom Milukowa, uzasadniając stanowisko swoje tem, że niema podstawy, aby kadeci zmienili swoją dotychczasową orientację angielską.

Ostatecznie uchwalono jednogłośnie trzymać się w dalszym ciągu orientacji angielskiej.

Wymordowanie burżujów.

Z Sebastopola donoszą do „Kijowskiej Myśli”, że rada miejska przystąpiła do wydobycia z morza trupów ofiar bolszewickich w grudniu i lutym. Wydobycie ogółem 572 trupy. Okazuje się, że przyjeście Niemców wybawiło Sebastopol od nowej rzezi. Znalaziono spisy, z których okazuje się, że projektowane było wymordować jeszcze 1200 burżujów. Lista obejmuje całe rodziny z małżonkami nawet dziećmi.

Chwila bieżąca.

— Hiszpański prezes min. oświadczył, że nie dozna dotychczasowa polityka zmian, gdyż utrzymanie neutralności ma dla rządów hiszpańskich znaczenie zasadnicze.

— Były ambasador angielski w Rosji sir George Buchanan, przybędzie w tych dniach do Władawostoku i obejmie kierownictwo całej akcji dyplomatycznej przeciwko rządowi sowieckim.

— Depesza urzędowa włoskiej agencji ogłasza, że eskadra lotników włoskich, która przeleciała nad Wiedniem miała istotnie za komendanta głównego poeetę i powieściopisarza Gabrijela d'Annunzio.

— Kierzeński zawarł układ z pewną agencją amerykańską i uda się do Stanów Zjednoczonych, ażeby w

60 miastach amerykańskich wygłosił odezwy o Rosji.

— Wczoraj książe Borys, następcą tronu bułgarskiego złożył cesarzowi niemieckiemu wizytę w wielkiej kwaterze głównej.

— Ze źródła holenderskiego donoszą, że prezydent Wilson przybędzie do Anglii.

— Postwoje koalicji w Moskwie zostały wypuszczeni na wolność.

— „Observer” Romano komunisty, w celu wypuszczenia na wolność carowej i jej córek.

— Jeden z przewodców niemieckiej lewicy socjalistycznej, b. poseł Karol Liebknecht, którego, jak wiadomo, skazano w r. 1916 na ciężkie więzienie, został ostatnio wypuszczony na wolność.

BŁOGOSŁAW BOŻE.

Krew wsiąka w rolę czarną

Pożary biją z chał —

Błogosław Boże ziarno

I zniwem zadziw świat.

Do duszy sny się garną

Z dalekich kędys łą,

Siew ongiś w rolę czarną

Z pradziadów kości mi padł.

Nie będzie siejba marną,

Bo Bóg sam był jej rad —

Więc wnuki dziś zagarną

Co wczoraj posiał dziad.

I dzisiaj zasiew padł

Na polską ziem cmentarną,

Nie będzie zbiórka marną,

Gdy siejbie Bóg sam rad.

A. Waśkowski

Z Rady Stanu.

Dó kancelarji Rady Stanu wpłynął z Lublina projek zarządu c. i k. wojskowego w Polsce w sprawach następujących:

1) o ulższeniu opłat gminnych z nieruchomości, zajętych przez koleje;

2) o pobieraniu podatku od przewozu osób i rzeczy na kolejach;

3) w przedmiocie podatku od majątku.

Powyższy projekt prawa przesłano do Rady Stanu w myśl art. 2, p. 2, patentu z dnia 12 listopada 1917 r. w celu zaciągnięcia opinji Rady Stanu.

Biuro Rady Stanu przeniesione będzie w jesieni r. b. do gmachu przy ul. Rymarskiej № 3, gdzie mieścić się wydział zaopatrywania. Przeróbki już rozpoczęto, ale w całości nie uda się ich wykończyć wcześniej, jak w końcu października.

Wobec tego posiedzenia Rady Stanu, które się rozpoczną w dn. 2 września, odbywać się będą przez wrzesień i październik w pomieszczeniu dotychczasowem, używanym przez Towarzystwo kredytowe m. Warszawy. Natomiast już w początkach listopada obrady będą się odbywały przy ul. Rymarskiej № 3.

Konkordat ze stolicą apostołską.

Departament Stanu opracował projekt zawarcia konkordatu ze stolicą apostołską. Projekt ten w formie wniosku przedstawiony był na ostatnim posiedzeniu Rady ministrów. Jednym z zasadniczych argumentów, przemawiających za konkordatem miałyby być możność utworzenia przedstawicielstwa dyplomatycznego przy Watykanie.

O pomoc dla reemigrantów.

Plan niesienia pomocy reemigrantom, ułożony przez ministerstwo zdrowia publ. op. społ. i ochr. pracy, został przez Radę ministrów zaakceptowany. Przewidywane jest oparcie pośrednictwa pracy na instytucjach R. G. O. pod kontrolą ministerstwa opieki społ.

Na cele powyższe postanowiono wyasygnować 8 miliony mk., a poza tem Rada ministrów uchwaliła przekazać na rzecz opieki nad reemigrantami część 20 milionowej pożyczki, jaką rząd ma zaciągnąć w bankach miejscowych.

Powrót studentów z Rosji.

Przybyli z Rosji delegaci polskiej młodzieży szkolnej zawiadomili organizacje akademickie w Warszawie, że oczekiwany jest powrót z Rosji do Polski przeszło tysiąc studentów polskich. Większość powracających studentów jest niezamożna, ich polozenie po przybyciu do Warszawy będzie bardzo krytyczne.

Zrzeszenia akademickie zajęły się organizacją ewwilowej pomocy materialnej dla reemigrantów i w tym celu wystąpiły do magistratu oraz różnych instytucji społecznych o udzielenie powracającym bezpłatnych noclegów, obiadów i pracy.

Podróż ks. Janusza Radziwiłła do Wielkiej Kwatery Głównej.

„Deutsche Warschauer Zeitung” pisze:

Jak się dowiadujemy, dyrektor departamentu stanu, ks. Janusz Radziwiłł, który już od dłuższego czasu wyraził życzenie, aby mógł być przyjęty w Wielkiej Kwaterze Głównej, otrzymał w piątek telegraficzne zaproszenie do kwatery. Ks. Janusz Radziwiłł wyjechał narazie do Berlina. Zamierza on powrócić w ciągu tygodnia.

Niemiec o przemysle w Polsce.

Korespondent „Berliner Tageblattu” w artykule poświęconym przemysłowi polskiemu, przedewszystkiem zwraca uwagę na trzy centra fabryczne w Królestwie Polskiem jankami były przed wojną Warsza-

wa, Łódź i Częstochowa, które uległy narazie zupełnemu upadkowi. Zwrot maszyn, wywiezionych częściowo do Rosji, dostarczenie surowego i przerabianego materiału, powrót fachowców do zajęć, wytworzenie napowrót utraconych rynków zbytu i t. d. — są pierwszymi warunkami odrodzenia. W pierwszej linii chodziłoby o przemysł żelazny i metalowy.

Wprawdzie przed wojną przemysł w tym kierunku nie zajmował pierwszorzędного stanowiska, a wojna zużyła na własne potrzeby znaczną część żelaza, przycięm 80 do 66 procent szło z Rosji z kopalni Krzywego Rogu, ale po wojnie — mniemam korespondent — przy zawieraniu na nowo stosunków, ta gałąź przemysłu powinna odżyć w daleko większych rozmiarach.

Przemysł tkacki i cukrowniczy, dwie wybitne przed wojną gałęzie przemysłu, powinny odzyskać swe znaczenie, skoro tylko przywóz materiałów surowych do pierwszego, a sztucznych nawozów do drugiego będzie mógł być wznowiony.

Nakoniec czyni korespondent wzmiankę o nowej gałęzi przemysłu, jaka ma powstać w Polsce, mianowicie fabryka film kinematograficznych, której dotychczas nie było w kraju.

„Kurier Polski” podał onegdaj wiadomość, że por. Wieniawa-Długoszewski, adiutant komendanta Piłsudskiego, cieszący się żywą sympatią w artystycznych i dziennikarskich kręgach Warszawy — został rozstrzelany w Rosji przez bolszewików. Wiadomość ta nie jest dotychczas stwierdzoną i należy mieć nadzieję, że jak wiele osób, o których śmierci nadchodziły wieści, najlepszym cieszyło się zdrowiem, — tak też i wieści o rozstrzelaniu por. Wieniawy okażą się mylne.

W ostatniej chwili otrzymujemy informację, że por. Wieniawa rzeczywiście był przez władze bolszewickie aresztowany, lecz przed dwoma tygodniami miał być uwolniony z więzienia w Moskwie.

Rozporządzenia polskich bolszewików.

Z polecenia polskiego komisarja bolszewickiego opiekował pietrogradzki rząd sowieński (po dekonacji) rozkazami szereg najważniejszych instytucji polskich, wśród działających w akcji powrotu uchodźców do kraju. Są to: „Centralny Komitet Obywatelski”, „Rada Zjazdów”, „Polski komitet powrotu do kraju”, „Dy-

rekcja loterii polskiej” i „outregrodzki „Wydział reemigracyjny Kr. Polskiego”. Ponadto dokonano szereg aresztowań.

Prawie równocześnie zrewidowano i opieczątowano w Moskwie lokal C. K. O. Z powodu opieczątowania Wydziału reemigracyjnego udał się p. Lednicki do poselstwa niemieckiego w Moskwie z prośbą o interwencję.

W sprawie egzaminów uzupełniających.

K. P. Ministerstwo W. R. i O. P. ogłasza rozporządzenie następujące:

1. Abiturjenci męskich siedmioklasowych szkół handlowych i realnych, którzy je ukończyli w r. szk. 1915/16 i latach dawniejszych w Królestwie Polskim, jak również abiturjenci takich samych szkół z językiem wykładowym polskim w Rosji którzy je ukończyli w r. szk. 1917/18 i latach dawniejszych, mogą uzyskać świadectwo dojrzałości w zakresie szkoły ośmioklasowej filologicznej po złożeniu uzupełniającego egzaminu z następujących przedmiotów:

A. Egzamin piśmienny: a) z języka polskiego, b) z jęz. łacińskiego.

B. Egzamin ustny: a) z jęz. polskiego i literatury polskiej, b) z historii Polski i powszechnej, c) z języka łacińskiego, d) z psychologii i logiki.

2) Abiturjenci siedmioklasowych szkół handlowych i realnych z językiem wykładowym rosyjskim, którzy je ukończyli w roku szk. 1917/18 i latach dawniejszych, mogą uzyskać świadectwo dojrzałości w zakresie szkoły ośmioklasowej filologicznej po złożeniu uzupełniającego egzaminu z następujących przedmiotów:

A. Egzamin piśmienny: a) z języka polskiego, b) z jęz. łacińskiego.

B. Egzamin ustny: a) z jęz. polskiego i literatury polskiej, b) z historii Polski i powszechnej, c) z geografii Polski, d) z jęz. łacińskiego, e) z psychologii i logiki.

3. Abiturjenci 8-klasowych zakładów naukowych z jęz. wykładowym rosyjskim mogą uzyskać świadectwo dojrzałości w zakresie szkoły 8-klasowej polskiej po złożeniu uzupełniającego egzaminu z następujących przedmiotów:

A. Egzamin piśmienny z języka polskiego.

B. Egzamin ustny: a) z jęz. polskiego i literatury polskiej, b) z historii Polski, c) z geografii Polski.

Ten sam egzamin obowiązuje abiturjentów 7-klas. szkół handlowych i realnych z językiem wykładowym rosyjskim, chcących otrzymać równouprawnienie z abiturjentami takichże szkół z językiem wykładowym polskim.

4. Do wszelkich spraw, związanych z powyższymi egzaminami, jak powołanie i skład komisji egzaminacyjnych, technika egzaminów itp. będzie zastosowany regulamin egzaminów dojrzałości, drukowany w „Dzienniku Urzędowym Departamentu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Tymczasowej

pl.

nów:

5. Abiturjenci...
2 i 3 niniejszego r. egzaminów uzupełniających. Egzaminacyjną Ministerstwa Ośw. Politechniki warszawskiej i Uniwersytetu warszawskiego będą uwalnane za równorzędne ze świadectwami dojrzałości odpowiedniej 8-kl. szkoły polskiej.

6. O dopuszczeniu kandydata do egzaminu uzupełniającego decyduje Ministerstwo W. R. i O. P. na podstawie przedstawionego świadectwa maturalnego.

7. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia ogłoszenia aż do odwołania.

KRONIKA

— **Z Jasnej Góry.** Wczoraj, jako w wigilię Wniebowzięcia N. M. P. odbyły się uroczyste nieszpory, które odprawił O. Klemens Dąbrowski, Benedyktyn z Pragi Czeskiej.

W dniu dzisiejszym porządek nabożeństw na Jasnej Górze następujący: Prymarja przed cudownym obrazem o godz. 6 rano. Msze św. odprawiane będą co pół godziny od rana do południa.

O godzinie 10 i pół — uroczysta suma, którą celebrować będzie ks. prałat Barcz. Kazanie na sumie wygłosi O. Romuald, który także odprawi uroczyste nieszpory o g. 3 i pół po poł.

— **Na Wniebowstąpienie N. M. P.** Wczoraj na ulicach Częstochowy i z podnóża Jasnej Góry można było zauważyć dość liczną grupkę wiścian, zdążającą w stronę miasta lub do kościoła.

Niespodziewanie gościę byli to pielgrzymi z okolic Kalisza, oraz ziemi wielunskiej ze wsi Mierzyce i Działoszyna, którzy tradycją lat dawnych, pomimo wojny, przybyli na święto Wniebowstąpienia. To też od wczesnego już ranka konfesyjania były otoczone wernymi, pragnącymi się oczyszczyć z grzechów u stóp Królowej, a Msze św. odprawiano bez przerwy w kaplicy NMP.

— **Zebrawnie Arcybractwa różańcowego.** W dniu dzisiejszym na Jasnej Górze w sali ryckiej o godzinie 4 i pół po południu odbędzie się zebrawnie Arcybractwa Różańcowego sekcji II-B.

— **Od Redakcji.** Z powodu przypadającej w dniu dzisiejszym uroczystości Wniebowzięcia NMP. następny numer „Gońca” ukazuje się dopiero w piątek o zwykłej porze.

— **Z Ministerstwa W. R. i O. P.** Ministerstwo W. R. i O. P. zawiadamia, że w myśl życzenia J. E. ks. Arcybiskupa Metropolity, podczas wakacji letnich od 20 do 30 sierpnia br. w Warszawie (ulica Traugotta 1, — 8-klasowa szkoła filologiczna św. Stanisława Kostki), odbędzie się kurs katechetyczny dla księży prefektów pod kierownictwem księdza prałata Śpięckiego.

— **Konferencja delegatów spółek kredytowych.** Dzisiaj, we czwartek dnia 15 sierpnia o godz. 4 po południu odbędzie się w siedzibie częstochowskiego Tow. Poż.

Przygoda na letnisku.

Pan Władysław Z. urodził się stanowczo pod szczęśliwą gwiazdą. Proszę pomyśleć tylko — w przeciągu niespełna jednego miesiąca spotykał go trzy nader miłe niespodzianki: primo wygrał na loterii inwalidów stawkę, secundo otrzymał dodatek drożdżniany i spalił wszystkie długi, tertio — zachorował na hiszpańską chorobę, wskutek czego otrzymał dwutygodniowy urlop na letnie wywczas. Słowem wszystko ułożyło się znakomicie.

Nie tracąc ani chwili czasu p. Władysław pobiegł do biura przepustkowego, mając szczerzy zamiar wyrażenia na okupację austriacką, nie tyle ze względu na austriackie przekonania polityczne, ile z powodów, że tak powiem, oszczędnościowo żywnościowych. Wiadomo wszak że w okolicy Radomska chleb, nabiał i inne artykuły, posiadające niezaprzeczony walor w życiu codziennym, można nabywać po cenie względnie niewygórowanej. Po długim namyśle p. W. zdobył się na pomysły fortel. Do kuzynki swej, zamieszkałej w Radomsku, napisał listek mniej więcej podobnej treści:

„Droga kuzyneczko! Zgotujęz mi niewysłowioną radość, gdy sama obłożnie zachorujesz, albo przynajmniej przysiesz despezo o śmierci naszej ukochanej babki, która siedm lat temu przeniosła się do wieczności.”

Podstęp udał się znakomicie. Na czwartą dzień p. Z. otrzymał depeszę: „Przedjdź natychmiast: babka umarła”. Oczywiście na skutek tej żalobnej wieści zdobył przepustkę i zaraz wieczorem udał się na stację.

Godziną podróz p. Z. odbył bez żadnych nadzwyczajnych przygód: pociąg się nie wy-

koleił, biletu nie zgubił, tylko pod Klomnicami worek cebuli spadł mu na głowę. Właścicielka worka, łapiąc w powietrze swój bagaż, po trącała w pospiechu, bańkę z mlekitem, które wylało się na granatową suknię siedzącej obok sąsiadki. Na szczęście, mleko było tak wodniste, że nie pozostawiło żadnej plamy.

W Radomsku wszystkie hotele były zajęte, abowiem właściciele domów urządzili „pasek” na mieszkanią, skutkiem czego wielu członków Stow. lokatorów szukało przytulku w hotelach. Ponadto w całym mieście okazał się wielki brak chleba i wędlin.

Po dwudniowych poszukiwaniach p. Z. udało się wyająć niską i ciemną izdebkę w nader malowniczej okolicy, zwanej potocznie Psią Górka. Z jednej strony las, z drugiej piaszczyste ugory, obsiane lubinem, w pobliżu tor kolejowy i rzeka. Słowem okolica wymarzona, tylko p. Z. trafił akurat na fatalną pogodę. Rano deszcz, w południe burza, po południu „kapuśniczek”, a wieczorem ulewa. Nadomiar złe cały tydzień szalał niesłychany wicher, zawadując po lesie melodie jesiennie. Nolens volens misfortunny letnik zmuszony był pozostać w czterech ścianach niskiej izdebki. Dopiero na dzień przed odjazdem albo cokolwiek się przetrząło, około południa wyjrzało z poza postrzępionych chmur radośne słonko.

Pragnąc powetować chwile tygodniowej użwiżył wybrał się naz lednik w głąb lasu na grzyby. Przez kilka godzin brodził po mchu i lesnem igliwie, szukając nadaremnie grzybów, jagód, borówek lub jakiegokolwiek rzeczy godnej do spożycia. Pod wieczer wyszedł zmęczony na straż lasu.

Zalana słoneczną pozołotą dolina wyglądała, jak świat zaczarowany z bajki arabskiej.

W dali migotała złota wstęga rzeki, za nią rysowały się w srebrzystej mgłę kontury jakiejś nieznannej wioski. Na zachodzie olbrzymi czerwony krąg słońca rzucał ostatnie snopy światła.

Pan Władysław stanął jak wryty, wdychając pełną pierśią balsamiczną woń skoszonego siana. Chwil kilka zachwycił się widokiem przyrody, rozglądając się po okolicy. Niema kontemplacja trwałaby niewątpliwie dłużej, gdyby nie odgłos kopyt końskich, dochodzący z lesnej drożyny. Pan Z. obejrzał się... Horrendum! z lasu wyłoniła się wyniosła postać c. i k. żandarma, zbliżając się do stojącego beczynie intruza. Z wysokości końskiego grzbietu rozległo się zapytanie, akcentowane lwowskim narzeczem:

— Czy osobna posiada kartę tożsamości?

Pan Władysław omął nie zemdiał z przęstrachu:

— Ja... ja... panie oficerze, z okupacji niemieckiej.

— A poco pan tu przyjechał?

— Po co? Miałem urlop, wybrałem się na letnisko żeby odetchnąć świeżym powietrzem.

— Tak, proszę pokazać paszport!

Pan Władysław podał w milczeniu paszport z przepustką. Żandarm z niezwykłą drobliwogowścią jął przeglądać dokumenty. I na raz na surowem obliczu przedstawiciela władzy ukazał się wyraz oburzenia.

— Za co pan bredzi o powietrzu, kiedy na „rajeszce” stoi pogrzeb babki! Pao coś szwindluje... proszę się ze mną pofatygować do komendy.

...I pan Władysław rad nie rad w towarzysztwie konnego żandarma odbył podróz do radomskowskiej komendy, skąd po długich zaprzątach udał się na stację, w celu powrotu do Częstochowy.

Oszczędn., Kościuski 11, konferencja delegatów okolicznych i miejsowych spółek kredytowych, zainicjowana przez Komitet Organizacyjny Ogólnokrajowego Związku Spółek Kredyt.

Porządek obrad tego zebrania obejmuje: 1) Sprawa organizacji Ogóln krajowego Związku Spółek kredytowych, 2) dzisiejsze potrzeby spółek kredytowych, 3) kwestja regulowania spraw walutowych, 4) wniosek. Wstęp na konferencje mają delegaci z okazaniem zaproszenia. Konferencja rozpocznie się punktualnie o godz. 4, wobec czego pożądane jest zebrać się pp. delegatów przed 4-ta.

Osobiste. Po przyjeździe z Moskwy bawił w naszym mieście b. naczelnik oddziału czwartego Kolei W. W., inżynier Feliks Rabek.

Odwołanie rozpraw. Z powodu święta Wniebowstąpienia N. M. P. dzisiejsze posiedzenie Sądu Okręgowego jest odłożone na piątek 16 bm.

Monopol mięsny. Monopol mięsny, który w dniu 1 maja br. został zniesiony, wchodzi znowu w życie od dnia 1 września roku b.

o zjazd kupców. Na projektowany zjazd Stowarzyszenia kupców polskich który ma się odbyć w Warszawie w dniu 15 i 16-go września z naszego miasta wyjadzie także paru przedstawicieli kupiectwa polskiego.

O rejestrowanie strat. Ministerstwo przemysłu i handlu wzywa interesowanych do zarejestrowania strat wojennych. Zgłoszenia przyjmuje główna przemysłowa komisja szacunkowa w Warszawie, działająca z upoważnienia i pod nadzorem ministerstwa przemysłu i handlu.

W sprawie tytułu „K. P.” Wprowadzany przez urzędników polskich zwrot „królewsko-polski” przyjmuje się w dekretach. W urzędowym srym okólniku, ministerjum oświaty zawiadamia, że szkołom średnim państwowym zostały przyznane tytuły „królewsko-polskie”.

Zbieranie starego żelaza. Naczelnik powiatu wydał ostatnio rozporządzenie, mocą którego stare żelazo ma być zbierane i odstawiane za zapłatą do urzędów gminnych.

Sprzet słony. Drugi sianokos tak zw. potraw zapowiadają się pomyślnie. Nie-

który właściciele jak rozpoczęli już koszenie.

Wiadomości z okolic Częstochowy.

Koresp. wł. „Gońca Częstoch.”

o Korwinowa. Dnia 18 bm na Watach odbędzie się Wielka zabawa „Sierpniówka” urządzona staraniem Straży Ogniowej w Poczestnie. Program wypoczynka: loteria fantowa, poczta, k. n. f. t., taniec, śpiewy, ćwiczenia gimnastyczne itd. Początek o godz. 8 po południu. W razie niepogody zabawa odbędzie się w następną niedzielę.

o bliska i zdaleka.

o Osobliwe zjawisko. Z okolic podmiejskich donoszą nam, że niektóre gatunki wczesnych jabłonek zakwiły obecnie po raz drugi w roku bieżącym. Zjawisko podobne zapowiadać według przepowiedni ludu — długą i piękną jesień.

o Powrót do judaizmu. Jeden z kupców łódzkich, B. A. Gilksman napisał list do redakcji „Yolksblattu”, zapewniający w imieniu zupełnie wiarodobnego, jak że oznacza komiwojżera tej firmy który świeżo powrócił do Łodzi z Moskwy, co następuje:

W Moskwie tysiące neofitów powróciło do wiary żydowskiej. Są wśród nich starzy, stary nad grobem. Neofici ci udają się na cmentarze żydowskie i zwyczajem przyjętym, głośno zewiadają pochowanych tam rodziców swoich, że powrócili do judaizmu.

W bożnicach odbywają się ponownie śluby neofitów, którzy ślub brali w cerkwi. Setki d. rostych poddają się aktowi obżeczenia, dokonywanemu zazwyczaj w 8 m. dniu życia chłopca żydowskiego.

o Wym. wae ostrzeżenie. W Król. Pol. adzie pokoju 5 okręgu w Warszawie w kancelarii sądu wywieszono napis tej treści: „Ostrzega się, że jeżeli ktoś z publiczności będzie proponował lub dawał urzędnikom łapówki, narazi się na sporządzenie protokołu, a następnie na pociągnięcie do opow. działalności sądowej”. Napis ten powstał z inicjatywy sekretarza sądu.

o Budowa linii okrężnej w okolicach.

Austro-węgierskie ministerjum kolejowe zarządziło, jak donoszą pisma krakowskie, aby konferencja przedstawicieli kolei krakowskiej z delegatami kolei północnej w

sprawie budowy kolejowej linii okrężnej w Krakowie odbyła się w dniu 1 września. Projektowana linja okrężna ma się rozpocząć na zachodzie w Lipnikach i zakończy przy duży łuk z północnej strony miasta przejeżdżając przez Wisłę — po nowym moście na północ od obecnego i skończy się pod Prokocimem.

o Znalazione relikwie. „Ventov” donosi, że podczas odnawiania kaplicy św. Zygmunta w Pradze czeskiej, znaleziono w zagłębieniu wielkiego ołtarza szkatulkę z 10-ściu sionowei, zawierającą relikwie św. Zygmunta.

Humor i Satyra.

Tren wojenny.

Kaślanko zondla i miłości — Kobiet — jakże ci za drożej! Świat męski dziś twych wadych kosi!

Ty wspierasz armię, wadasz krajem, Rozjeżdżasz saty świat tramwajem. My kornie się przejeżdżać dajem.

Nie dbasz ty dzisiaj o tresć garnka. Mężczyzna musi — jak szafarka Ziarenko zbierać ci do ziarenka.

O, znosiś jaja, składaś tuszeczki, I jak Robinson idzie w puszczyę Między paskarzy dziką tuszeczki.

O, jakżeś ty, kobieto miła, Mężczynek dzisiaj ponizyla! Gdzie jego wzięto? Gdzie siła?

Ze zamiast w górę lecieć na łów Gwiazdych, uniesień, ideałów, Stał się kramarzem wiktuałów.

Dla ciebie łowią, je jak wędką, A ty, lilijka ongiś gietka, Dzisiaj za blizkiem referentka.

o Niezależność.

— Czyś ty słyszał? Podobno Adolf dostał pomieszenia zmysłów?

— A tak, nieestety.

— A jakżi powód?

— A no miał, widział, kalendarz do zdzierania z przepisami obiadów. Gdy zaczął codzień czytać, korczył z śmieci na baranina a la sarina, schab ze szpinakiem, kofuły niwskie, kompot z pomarańcz itd. — nie mógł biegać przy chlebie znieść tej literatury i musiał go zamieścić w Kulparkowie.

W Gimnazjum Żeńskim M. Słowikowskiej
egzaminy dla nowostępujących i poprawkowe odbędą się w d. 26, 27 i 28 sierpnia r. b. Początek lekcyj dn. 2go września. 914—

DRUKARNIA F. D. Wilkoszewskiego
w CZĘSTOCHOWIE, ul. PANNY MARIJ. Nr. 38.

WYKONYWA:
AFISZE, PROGRAMY, KWITARJUSZE, TABELI, PAPIERY LISTOWE, KOPERTY, RACHUNKI, ZAWIADOMIENIA SŁUBNE, LISTY ŻALOBNE, KLEPSYDRY, CYRKULARZE, USTAWY, SPRAWOZDANIA, DYPLOMY, BRÓSZURY, DZIELA, KSIĄŻKI DO NABOŻENSTWA, BILETY WIZYTOWE, ORAZ WSZELKIE DRUKI DLA INSTYTUCJI PAŃSTWOWYCH I LECZNYCH I PRYWATNYCH.

WYKONANIE STARANNE. — GENY PRZYSTĘPNE.

DOKTOR Stefan Purski
przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-6 pp. Pania od 12-2 choroby skórne i weneryczne Częstochowa ul. Piękną 5. 1-sze piętro. 754—

ZAKŁAD LECZNICZY Dra Z. Dobrowolskiego
Choroby gardła, nosa, uszu. Warszawa, ul. Świętokrzyska Nr. 6. 0228—

Biuo Prośb i Porad Prawnych M. SCHÖNFELD
przeniesione zostało z ul. Piękną 5 na ul. P. Marij 6 (dom p. Weislera) e piętro od frontu. Otwarte codziennie od 9-1 i od 3-7. 816—

Dr Stefan Kon
SPECJALISTA CHOROÓB KOBIECZYCH przeprowadził się na ul. Kościuski Nr. 16. przyjmuje do 10 rano i od 4-6 p. p.

1-sza szkoła PISANIA na MASZYNACH
przy Kursach Stenogr. - buchalteryjnych uczy na **DZIESIĘCIU** najpoważniejszych systemach maszyn. **Róża Szumachowa** Szkolna 5-a — 0238

Dr. F. SZANIAWSKI
powrócił 783— przyjmuje ul. Kościuski nr. 17 Choro by dziecięce wewnętrzne do 10 r. i od 4-ej do 6-ej po południu.

Potrzebna jest kobieta — bezdzietna która by pełniła obowiązki stróżowej i obsługiwała w tymże domu lokatorów wia. ul. P. Marij 50 885—
Gazety stare do pakowania — na pudły i fuuty Biuro ogłoszeń Kościuski 11 256—

Doktor Okuszeko
przeprowadził się Szkoła 6. Przyjmuje od 1-go Sierpnia w godz. od 4-6-ej. 716—

DOKTOR Paweł Broniatowski
w CZĘSTOCHOWIE ul. Panny Marij. Nr. 21. Choroby skórne i weneryczne i choroby oczu. Ordynuje od 9-12 rano i od 4-7 p. p. Pania od 12-1 po południu. 877—

Ofiary.
Do Uznania Redakcji J. G. 7 Mk. kw. 259 J. R. jako kara za brudne hańdy od mleka do Czestochwa Redakcji 8-Mk. kw. 260

LABORATORIUM dla PRZEMYSŁU i HANDLU Stow. Kupców Polskich w Warszawie oddział w Częstochowie (Centralna 5 i p.) przyjmuje przedmioty do analizy codziennie od godz. 3-ej do 8-ej p. p. 026—
Dziękuję w Częstochowie czestochowianom, którzy kupują i sprzedają różnego rodzaju meble, pianina, maszyny, co szychy i t. p. w celach umiarkowanych, oraz pełec — całkowicie uspołeczenie, sypialni, stołowych i t. p. ul. Panny Marij 73. obok parku 416 i.

spółdzielcze Towarzystwo Lombard Udało się w Warszawie Biuro Centralne w ogrodku 41 przyjmuje depozyty na udziałowców i kapitały na dobre oprocentowanie gwarancją zupełną zyski zapewnione
Potrzebny stróż ul. św. Barbary nr. 11 854—

Zegarek
damski złoty znaleziono do odebrania za udowodnieniem w komendanturze Kościuski 24 u p. Woy. 918—
Stróż
potrzebny Kościuski 45
Wiadomość u właściciela. 919—

Teatr „PARYSKI” ulica Panny Marji Nr. 19.

Program od Czwartku 15 do Niedzieli 18 sierpnia r. b. (włącznie)

Sensacja!

Sensacja!

„PIĘTNO KAINA”

Wzruszający dramat w 6-ciu częściach z prologiem według powieści HANBA w wykonaniu najwybitniejszych artystów wiedeńskich w roli Kaina słynny tragicz. Ludwik Kartau.

Muzyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją p. Czesława Żaka. Słuchacza Konserwatorium Warszawskiego.

CENY MIEJSK ZWYKŁE

Dla dzieci wejście wzbronione. Bufet cukierniczy przy teatrze.

Teatr „ODEON” ul. Panny Marji № 27.

Program od poniedziałku 12 do czwartku 15 Sierpnia

Dziś jeden z najwybitniejszych obrazów sezonu.

MATKA

Wzruszający dramat życiowy w 5-ciu aktach, osnuty na tle zagadnień współczesnych, z ulubienią Publiczności, uroczą

HENNY PORTEN

w roli głównej.

Nad program: Z Lozanny do Montreux (zdjęcia z natury.)

Anons: Wkrótce wystawimy drugi dramat, osnuty na tle zagadnień współczesnych p. t. „Małżeństwo” który stanowić będzie dopełnienie obrazu „MATKA”

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. Rafała Kantora — — — Bufet cukierniczy przy teatrze Dla młodzieży wejście wzbronione — — — Ceny miejsc zwykłe. — — — Szczegóły w afiszach i programach.

Seminarjum Nauczycielek Ludowych

Istniejące przy ul. Panny Marji Nr. 60

Seminarjum Nauczycielek Ludowych przeszło obecnie na własność p. T. BUSZOWNY Przełożonej Gimnazjum.

Kierownictwo Seminarjum powierzone będzie osobie odpowiedzialnej. Zajęcia szkolne odbywać się będą w lokalu gimnazjum (Jasnogórska 24) w godzinach po południowych. Kancelarja Seminarjum otwarta od 16 sierpnia codziennie od godziny 3 i pół do godziny 5 i pół. Nowe kandydatki zapisywać się mogą od 16 sierpnia, składając podanie o przyjęcie, metrykę, świadectwo szczepienia ospy i ewentualnie świadectwo szkolne. Egzamina wstępne i poprawkowe odbywać się będą 29, 30 i 31 sierpnia od godz. 4 do godz. 7.

911-

8-mio KLASOWE GIMNAZJUM ŻEŃSKIE T. BUSZOWNY

(ulica Jasnogórska Nr. 24.)

podaje do wiadomości publicznej, że: od 16 sierpnia kancelarja czwarta codziennie (prócz niedziel i świąt) od godz. 10 do godz. 1. Zapis nowych uczennic zaczyna się 16 sierpnia. Kandydatki składając winny podanie o przyjęcie, metrykę i świadectwo szczepienia ospy. Egzamina poprawkowe odbywać się będą 27, i 28 sierpnia od godz. 10 do 1. Egzamina wstępne — 29, 30, i 31 sierpnia w tychże godzinach. Początek roku szkolnego 2 września. Internat istnieć będzie nadal.

907-

Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. T. Kościuszki w Częstochowie

rozpoczyna 2-gi rok swego istnienia

Egzaminy powakacyjne odbędą się w dniach 2, 3 i 4-ym września r. b. Lekcje 6 września. Podania przyjmuje i wszelkich informacji udziela Kancelarja Seminarjum Częstochowa, ul. św. Barbary 15-a.

0230-

W 8-io Klasowym Gimnazjum Sióstr NAZARETANEK

Egzaminy dla nowostępujących uczennic odbędą się dnia 27, 28, 29 sierpnia poprawki 30 i 31 sierpnia od 16 sierpnia przyjmując się zapisy nowych uczennic w kancelarji szkolnej codziennie w godzinach od 10 do 1

Przy gimnazjum jest pensjonat, konwersacja franc., niem. i muzyka. Dla mniej zaможniejszych uczennic pensjonat ul. Siedem-kamienic Nr 23.

—0239-

PODZIĘKOWANIE

Od lat piętnastu chory jestem na chroniczny katar płuc i co parę miesięcy pokazywała mi się krew. Poradzili mi bym spróbował FAGOSOLU. Po użyciu przeżemnie sześciu flakonów FAGOSOLU krew przestała się pokazywać, znikł kaszel i w nocy już się nie poce. Apetyt zwiększył się, nie męczę się i czuję się zdrowym. Mogę śmiało publicznie ogłosić, że jedynie wyzdrowiałem dzięki FAGOSOLOWI. Uprzejmie proszę o przyjęcie odemnie serdecznego podziękowania.

Z uszanowaniem Sz. SZNEIDER.

Jak widzimy z powyższego listu zażywanie FAGOSOLU wystarczy do wyleczenia w krótkim czasie choroby oddechowych.

FAGOSOL leczy szybko i radykalnie: Bronchit, astmę, katar oraz wszelkie kaszle i zastoje katary płuc. Do nabycia w aptekach i składkach aptecznych.

0246-

Do majątku

Popów poczta Dziśostzyn obw. Noworadomski potrzebny zaraz pomocnik gospodarzy, wymagane świadectwa z odbytej przynajmniej 2 letniej praktyki lub z ukończeniem szkoły rolniczej, oraz świadectwo z ukończeniem najmniej 4-oh klas szkoły średniej 892-

Sprzedawcy

pism po wsiach jako też książek zechog Zgłoś się Reprezentacja Wydawnictwa pamiątek Wojennych Szkoła 5-a gods. 1-2 p. p. 0246-

Wspólnik

z kapitałem 10 tysięcy mk. do korzystnego interesu potrzebny Wiad. Cienna 83 Szulo od gods. 8-3 poł. 912-

10 morgów.

oraz ziemi z budynkami i łąką do sprzedania w sąsiedztwie w Rędzinach u Feliksa Magdziarsa 915

Dziewczynna

młoda do obsługi potrzebna 30 mk. miesięcznie. Jasna 21 m. 2 do 9 rano 915-

Mięso

świeże konie i wędliny Krakowska 52 916-

Sprzedam ogród Zielona 12 wiadomość Humbertowska 4 Tuchański 0241-

Do sprzedania ogród warzywno-ogrodowy z domkiem Cmentarna 35-ty za przjazdami 5 lub 6 pokoi z wygodami i elektrycznością poszukuje Oferty w „Gońcu” 910-

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”